

визначити його основні напрями дослідження:

Теоретико-правові засади оперативного супроводження кримінальних проваджень щодо злочинів у сфері публічних закупівель;

Організація оперативного супроводження кримінальних проваджень щодо злочинів у сфері публічних закупівель;

Організація та тактика проведення заходів з оперативного супроводження кримінальних проваджень щодо злочинів у сфері публічних закупівель.

Визначені нами напрями вказаного наукового дослідження дозволять вирішити існуючі теоретичні та прикладні проблемні питання оперативного супроводження кримінальних проваджень щодо злочинів у сфері публічних закупівель.

---

1. Дараган В.В. Оперативно-розшукова протидія злочинам у сфері державних закупівель: проблеми теорії та практики: монограф. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 352 с.

Сур І.С.,

ад'юнкт

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ В ПРОЦЕСІ ВИКОРИСТАННЯ НЕГЛАСНИХ ПОЗАШТАТНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Інформація являється незамінним джерелом знань в усіх сферах життєдіяльності людини. Проте, витік інформації є невідворотним процесом, який може негативно впливати на діяльність підприємств, установ, організацій, у нашому випадку оперативних підрозділів Національної поліції України, яка може бути із грифом секретності. Інформація, отримана від негласних позаштатних працівників відіграє велике значення та має бути використана для розкриття кримінальних правопорушень, розшуку осіб, які переховуються від органів дізнання, слідства, слідчого судді та суду, а також безвісно зниклих осіб.

Досліджували проблеми забезпечення інформаційної безпеки та протидії інформаційній злочинності такі науковці, як Бабець І.Г., Волошина Н.М., Кормич Б.А., Ліпкан В.А., Митко А.М., Олійник О.В., Северина С.В., Суббот А.І., Торяник В.М., Фурашев В.М., Шемчук В.В. та ін..

У ст. 17 Конституції України зазначено: «Захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та

інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу» [1].

Термін інформація походить від латинського information і перекладається буквально: уявлення, відомості, роз'яснення, виклад.

Волошина Н.М., виходячи із вивчення наукових підходів та законодавчих актів України, пропонує визначити інформацію як документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що відбуваються у суспільстві, державі та навколишньому природному середовищі [2, с. 54].

Ми пропонуємо під інформацією розуміти відомості відкритого характеру чи із грифом секретності, про певні події, в нашому випадку оперативні напрацювання, факти, тощо, які несуть ознайомчий характер, або є необхідними для опрацювання (обробки) органами державної влади, зокрема оперативними підрозділами Національної поліції України.

Так, Северина С.В. трактує інформаційну безпеку як стан захищеності встановлених законодавством норм та параметрів інформаційних процесів та відносин, що забезпечує необхідні умови існування держави, людини та суспільства як суб'єктів цих процесів та відносин [3, с. 157].

Специфіка діяльності оперативних підрозділів за сучасних умов, а також неординарність завдань, виконання яких покладають на ці органи, обумовлюють особливі вимоги до їхнього інформаційного забезпечення і системи захисту інформації. Інформаційна безпека правоохоронних органів відображає стан захищеності прав та інтересів держави, суспільства, окремих фізичних і юридичних осіб, що стосуються збирання, обробки, зберігання, поширення інформації та доступу до неї. Однак, захист інформації не належить до основних функцій правоохоронних органів України, тому їхню діяльність не сконцентровано на забезпеченні власної інформаційної безпеки [4, с. 21].

Негласні позаштатні працівники є джерелом отримання оперативно-значущої інформації в оперативно-розшуковій діяльності. Інформація, отримана оперативними підрозділами від негласних позаштатних працівників може стосуватись злочинів, які готуються, вже вчинені, осіб, які переховуються від виконання покарання, суду, органу досудового розслідування та у будь-якому випадку не може бути розголошена стороннім особам. Здебільшого отримана інформація являється інформацією з обмеженим доступом. Саме оперативні підрозділи Національної поліції України є суб'єктами, які повинні охороняти надану їм оперативну інформацію. Хоча, в даному питанні вся відповідальність не може покладатися лише на оперативного працівника

При підборі кандидатів у негласні позаштатні працівники, особливо для забезпечення збереження інформації, велике значення має:

- особливі якості особи, яку підбирають у негласні працівники;
- основна мета співробітництва (бажання допомагати оперативним

підрозділам, матеріальна зацікавленість, свій інтерес, що не завжди може збігатися з інтересами співробітників кримінальної поліції);

- моральна готовність особи надавати інформацію оперативному підрозділу тощо.

Відповідно до ст. 21 Закону України «Про Інформацію», інформацією з обмеженим доступом є конфіденційна, таємна та службова інформація [5].

Дослідивши визначення поняття «інформація», «інформаційна безпека», «інформаційна безпека правоохоронних органів», можна надати таке визначення поняття «забезпечення інформаційної безпеки отриманої в процесі негласного співробітництва» – це діяльність оперативних підрозділів Національної поліції України, яка спрямована на забезпечення збереження секретної інформації, отриманої оперативним шляхом, та у будь-якому випадку не підлягає витоку.

Підсумовуючи вищевказане можна зазначити, що інформація являється незамінним джерелом знань, яке осягає всі сфери людської життєдіяльності. Багато науковців цікавляться та присвячують свої роботи питанню захисту інформації. В оперативно-розшуковій діяльності інформація, яку надають негласні позаштатні працівники може слугувати розкриттю тяжких та особливо тяжких злочинів та являється інформацією з обмеженим доступом. Основним суб'єктом захисту оперативної інформації являються оперативні підрозділи Національної поліції України.

---

1. Конституція України : Закон від 28.06.1996 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text>;

2. Волошина Н. М. Поняття "безпека інформації" та "інформаційна безпека" в сучасному науковому просторі / Н. М. Волошина // Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони. – 2010. – № 2. – С. 53-56. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sitsbo_2010_2_14;

3. Северина С. В. Інформаційна безпека та методи захисту інформації / С. В. Северина // Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки. – 2016. – № 1. – С. 155-161. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vznu_eco_2016_1_21;

4. Суббот А.І. Інформаційна безпека діяльності працівників правоохоронних органів / А. І. Суббот // Віче. – 2014. – № 22. – С. 19-22. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/viche_2014_22_6;

5. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 [Електронний ресурс].–Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.